H.M. Kong Frederik X's nytårstale

Taler	Dato	Sted
H.M. Kong Frederik X Konge af Danmark	31. december 2025	Amalienborg

Sorger og glæder følges ad.

Nogle dage føles tunge og slæber sig af sted, andre er legende lette og forbi, nærmest før de begyndte.

Tilværelsens toneart og tempo bølger op og ned.

Livets vekslen er livets lod.

Det oplever vi alle over tid – også i år.

Tag nu bare det at være forældre.

Dronning Mary og jeg nyder at se vores børn vokse, finde deres ben og tage tilløb til at flyve fra reden. Samtidig er tanken om at give slip vemodig.

I år fyldte Prinsesse Isabella 18 år. Tænk engang.

Dagene med små børn kan af og til virke lange. Men pludselig er de ovre, og børnene er store, før vi ved det.

På vej ud i verden.

En verden af muligheder – men også udfordringer.

Nogle større, end vi bryder os om.

Antallet af krige er højt.

En af dem foregår tæt på os.

Bare et par tusinde kilometer fra Danmark kæmper ukrainerne for deres frihed.

I snart fire år har de holdt ud, holdt stand og holdt fast i deres ret til at eksistere som et frit og uafhængigt land.

Krigen bringer smerte og ulykke til ukrainerne og spreder usikkerhed og utryghed i Europa.

Kampene hærger på ukrainsk jord, men handler om retten til sikkerhed, selvstændighed og suverænitet – på vores kontinent og længere endnu, for noget fundamentalt er på spil.

Ukrainerne har aldrig ønsket krig, derfor fortjener de fred.

Herhjemme har freden været hverdag i årtier. De fleste af os har aldrig prøvet andet. Heldigvis. Dem, der oplevede befrielsen for 80 år siden, er blevet færre. Førstehåndsberetninger er blevet til andenhånds. Vi har følt os trygge så længe, at vi nær har glemt, at det kan være anderledes.

For andre har fortidens skygger endnu ikke fortonet sig.

Finland er med sin barske historie et eksempel på et land, der formår at have det værst tænkelige in mente uden at sætte livet i parentes.

For finnerne er truslen fra øst aldrig klinget af. De lever med den, men ligger ikke under for den. Det mærkede Dronning Mary og jeg tydeligt, da vi besøgte Finland tidligere i år.

I Letland er freden stadig ung og var helt ny, da jeg som studerende besøgte landet første gang i foråret 1992.
50 års besættelse sætter sig i et folk, og deres virkelighed satte min egen i perspektiv.

I Letland fornemmede jeg, hvad det vil sige, når frihed ikke er en selvfølge.

En fornemmelse, som nu også rører på sig herhjemme.

For noget er under forandring. Ikke alle vil os det godt. Og i gråzonen mellem fred og ufred forsøger anonyme angreb at skabe uro, så splid og skræmme os.

Det kan være hjemmesider, der pludselig går ned. Det kan være vildledende videoer, der spreder mistillid. Det kan være droner, der dukker op på himlen som diffuse varsler.

Hvad bliver det næste? tænker vi.

At slukke for nyhedsstrømmen kan virke som en udvej – mange har nok haft trangen – men det er en stakket trøst. Virkeligheden sker, om vi ænser den eller ej.

Kunsten er at følge med uden at lade frygten løbe af med os. Være opmærksomme uden at danse efter de forkertes pibe. Forhindre at lus får lov til at sætte sig i skindpelsen.

Det er vi heldigvis gode til herhjemme.

Vi har en stærk forståelse af, hvem vi er som folk, og hvad vi står på som nation.
Vi orienterer os og tænker gerne selv.
Vi stoler på hinanden og giver velvilligt en hånd med.
Vi kender vores værd uden at være os selv nok.

Vores største styrke er at stå sammen – i Kongeriget Danmark, i Europa og i NATO.

En talemåde lyder, at man skal forberede sig på det værste og håbe på det bedste. I forsvaret er det ikke bare noget, man siger, men noget man gør. Det mærkede Dronning Mary og jeg i praksis, da vi under vores besøg i Letland i år hilste på den danske kampbataljon i Camp Valdemar.

Sammen med vores allierede i NATO varetager de vores fælles forsvar for fred i Østersøregionen ved både at sætte barren højt og holde modet oppe.

Jeg vil gerne takke vores udsendte, der stiller op på vores vegne – og deres nærmeste, der må undvære dem imens.

Jeg vil gerne takke alle, der passer på vores land – ikke mindst politiet, beredskabet og forsvaret.

I samme ånd – og som far – vil jeg gerne sende en nytårshilsen til vores værnepligtige. Tak for, at I stempler ind og tager en tørn for fællesskabet. Jeg håber, at I – som Kronprinsen for nylig og jeg selv i sin tid – vokser gennem den tillid, I får og viser andre.

I er forsvarets fundament, som fremover bliver styrket – både hvad angår varighed, og hvad angår mandskab.

Værneret er blevet til værnepligt for alle i Danmark, og i Grønland strømmer grønlandske unge til den nye arktiske basisuddannelse i Kangerlussuaq. Det betyder et mere mangfoldigt og dermed stærkere forsvar.

I virkeligheden har "pligten til at værne" hverken alder eller udløb. Vi er alle forpligtet til at tage vare på vores land, og vi har et moralsk og menneskeligt ansvar over for hinanden. Den pligt trækker ingen frinummer fra.

Vores kristne kulturarv byder os at være kærlige – ikke kun mod vores nærmeste, men mod vores næste.

Dén næste, som både er dem, vi har valgt til i livet, og dem, vi har forbigået eller taget afstand fra. Deri ligger udfordringen.

Vores opgave er at forsøge at finde rum i vores hjerter til at være nænsomme – også når det falder os svært.

I foråret havde jeg den store glæde at være tilbage i Grønland, og endnu en gang blev jeg mødt af overvældende varme og venlighed.

Det var og er en turbulent tid. Trods det vakler grønlænderne ikke, men står imod med styrke og stolthed.

De skaber samhørighed indadtil og respekt udadtil og cementerer fortællingen om det stærke folk i Arktis.

I forsommeren blev det endelig tid til at besøge Færøerne.

Forventningens glæde havde vokset sig stor og blev til fulde indfriet, da Dronning Mary og jeg sammen med Prinsesse Josephine satte fod på færøsk grund.

Fra luften, fra jorden og fra havet strakte den nærmest overjordiske skønhed sig så langt øjet rakte – og tågen tillod.

Overalt, hvor vi kom i det dybgrønne, bakkede og barske landskab, strømmede den velkendte færøske gæstfrihed os i møde. Også på dansegulvet. For når færinger danser kædedans, er der altid plads til en mere.

Fællesskaber kommer i mange varianter, og den traditionelle dans har den fordel, at den blot tager en ny form, når flere støder til.

Det kan synes som en lille gestus, men for ham eller hende, der står udenfor, kan det betyde alverden, at kredsen ikke tøver med at åbne sig.

Det gælder i dansen og i det meste andet her i livet.

Jeg vil gerne takke alle på Færøerne og i Grønland for endnu en gang at tage så hjerteligt imod min familie og mig.

På Dronning Marys og mine vegne vil jeg i det hele taget gerne sende en varm tak til de mange, der har gjort sig umage for vores skyld i årets løb.

Vi ved, at der ligger meget forberedelse forud for vores besøg – uanset om der skal lægges løberuter rundt i byen eller gøres plads til Dannebrog i havnen.

Hvor end vi er kommet frem, har vi nydt den blomstrende lokalkolorit.

Hver by sit særkende. Hver egn sin charme. Hver kant sin kunnen.

Mange steder støder vi på stolte gamle håndværkstraditioner. Overleveret og finpudset gennem generationer.

Glaspusteri i Sæby, fritidsfiskeri i Vorupør, tangtagdækning på Læsø.

Håndens arbejde er blevet forædlet i århundreder og har været levebrød for

mange lige så længe.

Også i dag er der rift om folk, der har hænderne godt skruet på. Tidligere i år mødte jeg Augusta, Casper, Niels, Sofie og Magnus, der om nogen lever op til den beskrivelse.

Alle fem stillede op til europamesterskabet for unge lærlinge og faglærte i Herning.

Deres fag var vidt forskellige, men ambitionen om at levere håndværk på allerøverste hylde havde de til fælles.

Danmark endte med at høste et hav af medaljer, hvilket ikke bare er imponerende, men også en vigtig inspiration for andre håndværksaspiranter.

Unge lærlinge og faglærte kan udrette underværker med deres hænder, så selvfølgelig skal de ikke kun gå til hånde, men tage fra med sikker hånd på de arbejdspladser, som er heldige at have dem.

Det tjener os alle, når unge vælger et håndværk. Vi har brug for flere, der kan bruge både hovedet og hænderne.

I dag, hvor mængder af information er et klik væk, og mange opgaver kan løses øjeblikkeligt med den rette kommando, er håndværk i høj kurs.

Et godt håndelag kommer ikke af sig selv, det kræver tid og flid, og det er vel i virkeligheden stadig vejen til de fleste færdigheder.

Livets vekslen er vores lod.

Om du er født her eller er kommet hertil, om du bor her eller er dansker i udlandet, så er det ens for os alle.

Tilværelsens omskiftelighed er et vilkår – og kan samtidig være en vej til taknemmelighed.

Det, vi sætter pris på, træder tydeligere frem, når vi sommetider må undvære det.

At det, der er os givet, bliver mindre givet, gør, at vi forstår at værdsætte det mere.

Sorger og glæder.

Medgang og modgang.

Solskin og skyer.

De følges ad.

Ingen kan få det ene uden det andet.

Måske godt det samme.

For forårets komme er forunderligt, netop fordi vi møder det med vinterens kulde i kroppen.

Rigtigt godt nytår.

GUD BEVARE DANMARK

Kilde
Manuskript taget fra kongehuset.dk med tilladelse fra udgiver.

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Kongehuset, Nytårstale, Udvalgte nytårstaler fra Dronningen

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/h-m-kong-frederik-x-s-nytarstale-2025